

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

4/S-son (4-jild)

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ S/4(4) - 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Ҳожаев Азизхон Саидалоҳонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудир;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Ақтамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Қаюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохидат Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психология кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Курбанова Земфира Ибрагимовна</i> КАРАКАЛПАКСКАЯ ЖЕНЩИНА В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИЙ КАРАКАЛПАКСТАНСКОГО ОБЩЕСТВА ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЫ XX ВЕКА	10-18
<i>Норов Шухрат Сувонович</i> УЧАСТИЕ МОЛОДЁЖНЫХ ОРГАНИЗАЦИИ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ: ИСТОРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ НА ПРИМЕРЕ ЗАРАФШАНСКОГО ОАЗИСА	19-25
<i>Холхужаева Юлдуз Уралбоевна</i> XIX АСР ИККИНЧИ ЯРМИ XX АСРЛАРДА САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ КАТТАҚЎРҒОН БЎЛИМИ АҲОЛИСИНИНГ ТОИФАЛАРИ ВА МИЛЛАТЛАРИ ТАРКИБИ.....	26-31
<i>Ochilova Oydiyona Rahmiddinovna</i> O'RTA OSIYODA XONLIKLAR DAVRIDA TIBBIYOTNING RIVOJLANISHI	32-35
<i>Ergashev Mavlon Eshniyozovich</i> CHAG'ANIYONDA HUNARMANDCHILIKNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	36-40
<i>Ollomuradov Nurali Yoqub o'g'li</i> SHAHAR AHOLISINING IJTIMOIIY HAYOTIDAGI O'ZGARISHLAR VA MUAMMOLAR TAHLILI (XX ASRNING 70-80 YILLARI O'ZBEKISTONNING JANUBIY VILOYATLAR MISOLIDA)	41-44
<i>Baxriddinov Odiljon Jamshid o'g'li</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING VUJUDGA KELISHI VA UNING YOSHLAR HAYOTIDA TUTGAN O'RNI	45-50
<i>Arslonbekov Nursulton Azizbek o'g'li</i> ZIYOVUDDINXON IBN ESHON BOBOXONNING ARAB MAMLUKATLARIDA BO'LGAN DASTLABKI SAFARI VA UNING NATIJALARI	51-55
<i>Нурметова Фазилат Илхомовна</i> ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН-КОРЕЯ РЕСПУБЛИКАСИ БИЛАН МУНОСАБАТЛАРИНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ.....	56-61
<i>Рахманова Мавлуда Эркин қизи</i> ЎЗБЕКИСТОН ССРГА МАЖБУРИЙ КЎЧИРИЛГАН ХАЛҚЛАРНИНГ ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИДАН КЕЙИНГИ ИҚТИСОДИЙ ВА ИЖТИМОИЙ ҲАЁТИ ТАРИХИ.....	62-66

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Avlokulov Anvar Ziyadullayevich</i> HISOB SIYOSATI AUDITI NATIJALARINI UMUMLASHTIRISH VA BAHOLASH TARTIBI	67-71
<i>Исманов Иброхим Набиевич</i> ИСЛОМИЙ МОЛИЯГА МУВОФИҚ БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ: МУАММОЛАР ВА ИМКОНИАТЛАР.....	72-81

Murtozayev Sardorbek Abdijalil o'g'li

О'ЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЙОТИГА ТО'Г'РИДАН-ТО'Г'РИ ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАРНИ ЎЛЧОВ
ҚИЛИШНИНГ ҲУҚУҚИЙ ВА ИНСТИТУТСИОНАЛ АСОСЛАРИ 82-88

Умаров Абдувахоб Турсунович

ЎЗБЕКИСТОНДА БАРҚАРОР РИВОЖЛАНТИРИШ ДАСТАКЛАРИ ВА УЛАРДАН
ФОЙДАЛАНИШ ИМКОНИЯТЛАРИ 89-97

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Jumaniyozova Sabohat Bekturdiyevna

АНТРОП ТАМОЙИЛ НАҚИДАГИ ФАЛСАФИЙ ҚАРАШЛАРНИНГ ДИНАМИКАСИ 98-102

Majitov Maxmud

МА'НАВИЙ ТАРБИЯНИНГ МА'РИФАТЛИ ШАХС РИВОЖИДАГИ О'РНИ 103-108

Xamrayev Sardorbek Sharafutdinovich

БАРҚАРОР ЭКОТУРИЗМНИ ЯРАТИШДА ЗАМОНАВИЙ ТЕХНОЛОГИЯЛАР ВА ТАБИАТ
БИРЛАШИШИНИНГ ИЖТИМОИЙ-ФАЛСАФИЙ ҲАВАЛАЛАРИ 109-112

Vaxobova Dilfuza Roziqovna

АБУ АБДУЛЛОҲ РУДАКИЙНИНГ АДАБИЙ – МА'НАВИЙ МЕРОСИ Г'АРБ ОЛИМЛАРИ ТОМОНИДАН
О'РГАНИЛИШИ 113-119

Karimov Ulmasbek

ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИ ВА ТАДБИРКОРЛИК МАДАНИЯТИНИ
ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ ФАЛСАФИЙ ҲАВАЛАЛАРИ 120-125

Matnazarova Muhayyo, Aripova Nasiba

ЭТНИК-БАГ'РИКЕНГЛИК-МИЛЛАТЛАР АРАСИДА МУНОСАБАТЛАРНИ ТАРТИБГА СОЛИШНИНГ
АСОСИЙ МЕХАНИЗМИ СИФАТИДА 126-130

G'ulomov Obid G'ayratovich

ГЛОБАЛЛАШУВ ШАРОИТИДА - YOSHLAR MA'NAVİYATIGA TA'SIR
QILUVCHI OMILLAR 131-134

Яздонов Зиқирилло Шуқуриллович

МОВАРОУННАҲР ВА ХУРОСОНДА СЎФИЙЛИК АНЪАНАЛАРИНИНГ
БОҒЛИҚЛИГИ ВА ЎЗГАРТАРИШИ 135-139

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

Boboraimova Maftuna Asatullo qizi

ЎЗБЕК ТИЛИДА ХУМРАТ КАТЕГОРИЯСИНИ ИФОДАЛОВЧИ "МУРОЖААТ"
ЛЕКСЕМАСИНИНГ ҚО'ЛЛАНИШИ 140-146

Xursanov Nurislom Iskandarovich

ДРАМАЛАРДА МЕТОФОРЛАРНИНГ СОТСИАЛ ХОСЛАНИШИ (ИНГЛИЗ ВА О'ЗБЕК ТИЛИДА)
МИСОЛИДА) 147-151

Atadjanova Sevara Bekmurotovna

САҲНАТНОМА ЖАНРИНИНГ ГЕНЕЗИСИ ВА ТАРАҚҚИЙОТИ 152-160

Каюмова Нодира Карим кизи

ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ В РЕЧИ СОВРЕМЕННОГО ЧЕЛОВЕКА ... 161-166

<i>Мукумов Махмуд Худайбердиевич</i> ИЛМИЙ МАТНЛАРНИНГ ЛИНГВИСТИК ВА ЭКСТРАЛИНГВИСТИК ОМИЛЛАРИ	167-171
<i>Нарзуллаева Мафтуна Одилбек кизи, Юсупова Шохсанам Мирзали кизи, Иссагуллаева Феруза Ражабовна</i> ВОПРОСЫ ТИПОЛОГИИ И ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ БЫТОВОЙ ЛЕКСИКИ (НА МАТЕРИАЛЕ РУССКОГО И УЗБЕКСКОГО ЯЗЫКОВ)	172-176
<i>Mirobidova Nilufar Murodjon qizi</i> O‘ZBEK AYOLLAR NUTQIDA KONNOTATIV MA‘NONING IFODALANISHI	177-180
<i>Murtazayeva Xadicha Nuriddinovna</i> TIBBIY TERMINOLOGIYANING YASALISH XUSUSIYATLARI	181-185
<i>Камбарова Маржан Адил қизи</i> АНТРОПОЦЕНТРИЧЕСКИЕ ПОСЛОВИЦЫ И ИХ РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ В АНГЛИЙСКОМ, РУССКОМ, УЗБЕКСКОМ, КАЗАХСКОМ ЯЗЫКАХ	186-191
<i>Nizomova Iroda</i> INGLIZ VA O‘ZBEK NASRIDA “O‘GAY ONA” OBRAZINING BADIY TASVIRI	192-197
<i>Mamanazarova Gulhayo Ilhamjanovna</i> METODOLIK KELAJAKLAR: KOGNITIV STILISTIKANI BOG‘LASH	198-203
<i>Sobirova Zarnigor Rahimovna</i> “DIALEKT” VA “DIALEKTIZM” TUSHUNCHASI: INGLIZ DIALEKTLARI VA ULARNING XUSUSIYATLARI	204-209
12.00.00 – YURIDIK FANLAR	
<i>Jurayev Sherzod Yuldashevich</i> DAVLAT BOSHQARUVI VA DAVLAT XIZMATINI RAQAMLASHTIRISHNING MOHIYATI VA UNING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI HORIJIIY TAJRIBA MISOLIDA	210-213
<i>Ражабов Нариман Шарифбаевич</i> БИОЛОГИК РЕСУРСЛАРНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ВА УЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШДА ЭКОЛОГИК МЕЪЁРЛАШНИ ҲУҚУҚИЙ ТАРТИБГА СОЛИШ МАСАЛАЛАРИ	214-219
<i>Nishonov Abdulloh Ubaydulloh o‘g‘li</i> ATOM ENERGIYASIDAN FOYDALANISHNING EKOLOGIK-HUQUQIY MUAMMOLARI ...	220-229
<i>Когамова Асель Шукирбавна</i> ЭЛЕКТРОННОЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН: ОПЫТ, ПРОБЛЕМЫ, РЕШЕНИЯ	230-235
<i>Qilichova Munira Azimjon qizi</i> ISLOM MOLIYASI TALABLARI ASOSIDA UY-JOYNI MOLIYALASHTIRISH SHARTNOMALARINING O‘ZIGA XOS JIHATLARI	236-247
<i>Панабергенова Жамиля</i> ОПРЕДЕЛЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА: ПРАВОВОЙ АНАЛИЗ.....	248-254
<i>Qurbonov Doniyorbek Davlat o‘g‘li</i> KONSTITUTSIYA VA QONUNNING USTIVORLIGI – HUQUQIY DAVLATNING ASOSIY BELGISI	255-259
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	

<i>Axmedov Akmal Yusufovich, Sherqo'ziyeva Zarnigor</i> BO'LAJAK PSIXOLOGLARNING O'QUV FAOLIYATIDA KOMMUNIKATIV KOMPETENTSIYASINI RIVOJLANTIRISH	260-264
<i>Ibragimova Xurshida Xusanbayevna</i> IJTIMOIY ADAPTATSIYA PSIXOLOGIK MUAMMO SIFATIDA	265-269
<i>To'lanova Mahliyo Murotali qizi</i> BO'LAJAK PEDAGOGLARDA KASBIY DEFORMARSIYANI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK PSIXOLOGIK USULLARI	270-274
<i>Qurbonova Nozima</i> OLIV TA'LIM MUASSASALARINING BO'LAJAK BOSHLANG'ICH TA'LIM O'QITUVCHILARIDA TARG'IBOTCHILIK KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH	275-280
<i>Abdullayeva Bahriniso Baxtiyorovna</i> BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA O'QITUVCHILARINI SPORT MURABBIY ASOSIDA KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASH TEXNOLOGIYALARI	281-287
<i>Esanova Gulchehra</i> FUTBOLDA TAYYORGARLIK JARAYONINI BOSHQARISH VA TESTLAR YORDAMIDA JISMONIY SIFATLARNI BAHOLASH MASALALARI	288-292
<i>Qurbonmurodov Egamberdi</i> YOSH BASKETBOLCHILARNI KOMPLEKS TAYYORLASH	293-298
<i>Erkinova Lutfiya Quدراتovna</i> LOYIHA METODI AN'ANAVIY USULLARGA TO'LDIRUVCHI SIFATIDA.....	299-303
<i>Sanoyev Gaybullo Abduraxmonovich</i> AJDODLAR MEROSINI O'RGANISH JARAYONIDA BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING SAVODXONLIK KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH SAMARADORLIGI	304-310
<i>Ibadullaeva Zamira Kuanishovna</i> MUSIQA FANI DARSIDA PEDAGOGIK METOD VA TEXNOLOGIYALARNI TAKOMILLASHTIRISHDA O'QITUVCHINING KASBIY MAHORATI	311-315
<i>Babayev Anvar Axmedovich</i> FUTBOLCHILARNING STRATEGIK VA TAKTIK TAYYORGARLIGI: ENG YUQORI SAMARADORLIKKA INTILISH	316-320
<i>Давыдова Руфина Артуровна</i> РОЛЬ ГУМАННО-ЛИЧНОСТНОЙ ПЕДАГОГИКИ Ш.А.МОНАШВИЛИ В РАЗВИТИИ ЛИЧНОСТИ УЧАЩЕГОСЯ	321-327
<i>Омонов Даврон Алишерович</i> ВИДЫ УДАРОВ НОГАМИ В КИКБОКСИНГЕ	328-333
<i>Kayimova Nargiza</i> THE IMPORTANCE OF USING LITERATURE IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE	334-338
<i>Ismoilov Erkin Mengnimurotovich</i> O'SMIRLIK DAVRIDA INTELLEKTUAL VA EMOTSIONAL RIVOJLANISHNING XUSUSIYATLARI	339-343

Received: 05 June 2024
Accepted: 15 June 2024
Published: 25 June 2024

Article / Original Paper

TECHNOLOGIES OF PREPARING FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY ON THE BASIS OF SPORTS COACHING

Abdullayeva Bahriniso Bakhtiyorovna

Teacher of Termiz University of Economics and Service

E-mail: abdullayeva@mail.ru

Abstract. In modern education, the role of sports coaches in the training of future physical education teachers is becoming more and more important. Proven technologies in the sports industry can be a powerful tool in producing highly qualified physical education professionals. In this article, we will consider the importance of using technology in the training of future physical education teachers and the main aspects of their implementation. Issues such as designing the educational process based on pedagogical technologies, organizing modern classes oriented to the individual through interactive methods, and ensuring active participation of students in physical education classes have been researched. In this article, in the process of physical education, the future physical education teachers should be taught movements based on sports coaches and the correct organization of educational principles and methods, during the transition from one stage to the next, the sudden increase of loads and their stabilization before jumping, in higher educational institutions future physical education teachers are provided with information and conclusions on the organization of lessons and training in oral, demonstration, and practical methods, as well as the organization and conduct of competitions and games.

Key words: Stabilization, principles and methods, training materials, adaptation to the effects of loads, waveforms, linear, intensity of loading.

BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA O'QITUVCHILARINI SPORT MURABBIY ASOSIDA KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASH TEXNOLOGIYALARI

Abdullayeva Bahriniso Baxtiyorovna

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya. Zamonaviy ta'limda bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini tayyorlashda sport murabbiylarining roliga e'tibor tobora kuchayib bormoqda. Sport industriyasida isbotlangan texnologiyalar yuqori malakali jismoniy tarbiya mutaxassislarini yetishtirishda kuchli vosita bo'lishi mumkin. Ushbu maqolada biz kelajakda jismoniy tarbiya o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati va ularni amalga oshirishning asosiy jihatlari ko'rib chiqamiz. Ta'lim jarayonini pedagogik texnologiyalar asosida loyihalash interfaol uslublar orqali shaxsga yo'naltirilgan zamonaviy mashg'ulotlarni tashkil qilish, talabalarning jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida faol ishtirokini taminlash kabi masalalar tadqiq etilgan. Ushbu maqolada jismoniy tarbiya jarayonida bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilari sport murabbiylari asosida harakatlarga o'rgatish va jismoniy mashqlar texnikasini egallashlari vaqtida ta'lim tamoyillari hamda uslublarini to'g'ri tashkil etilishni, bir bosqichdan ikkinchi bosqichga o'tish vaqtida yuklamalar keskin ortishi va sakrashga qadar ular stabillashib borilishini nazorat qilib borishni, oliy o'quv yurtlaridagi bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilari darslar va mashg'ulotlarni og'zaki, ko'rgazmali, amaliy uslublarda tashkil etish hamda musobaqa va o'yinlarni tashkil etish va o'tkazishga oid ma'lumotlar va xulosalar berilgan.

Kalit so'zlar: Stabillashib borish, tamoyillar hamda uslublar, o'quv materiallari, yuklamalar ta'siriga moslashish, to'lqinsimon shakllar, to'g'ri chiziqli, yuklamaning miqdori intensivligi.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4SI4Y2024N46>

Kirish. Jismoniy tarbiya jarayoni ko'p qirralidir. Bu jarayonda ta'lim ham, tarbiya ham beriladi. Jismoniy tarbiya jarayonida ta'lim berish harakat ko'nikmalari, malakalarini hosil qilish, takomillashtirishga qaratilgan bo'ladi. Shu bilan birga, shug'ullanuvchilarni jismoniy sifatlarini rivojlanishiga ta'sir ko'rsatiladi. Tarbiyaning hamma turlarining birligi, ularning o'zaro bir-biriga ta'sir o'tkazishi tub pedagogik qonuniyatlaridan biridir. Aqliy, axloqiy va estetik tarbiyaning ma'lum tomonlari jismoniy tarbiya jarayoniga uzviy ko'shib ketgan. Jismoniy tarbiyaning insonni mehnat va harbiy tayyorgarlik, sog'lomlashtirish hamda har tomonlama rivojlantirish tamoyillari jismoniy tarbiyaning umumiy tamoyillari hisoblanadi. Shu bilan birga jismoniy tarbiya jarayonining ta'lim va tarbiya tamoyillari ham qabul qilingan.

Ta'lim va tarbiya qonuniyatlarini ifodalovchi eng muhim boshlang'ich qoidalar **tarbiya tamoyillari** deb ataladi. Jismoniy tarbiya jarayonida umumiy pedagogik tamoyillar tadbir qilinishi mumkin, chunki bu jarayon ta'lim va tarbiyaning xususiy hodisasidir. Jismoniy tarbiya soxasida xususiyatini aks ettirib, alohida ahamiyat kasb etadi.

Adabiyotlar tahlili. Tadqiqotimizda jismoniy mashqlarni va harakatlarni bir xil tizimda oddiydan murakkabga qarab rivojlantirib borish masalalari tahlil qilindi. Yangi o'quv materiallarida o'rganilgan jismoniy mashqlar bog'lanadi va mustahkamlanadi. Dastur asosida avval oddiy mashqlar o'rganilsa, sekin asta murakkab mashqlar texnika va taktikasi shakllantiriladi. Har xil darajadagi mashqlarni o'rgatishda mashqlar oddiydan murakkabga qarab rivojlantirib boriladi. Shu bilan birga ular har bir mashg'ulot davomida o'zgartirilib turiladi.

Organizm yuklamaga birdan ko'nikib qolmaydi, har xil muddatlar talab qilinadi. Yangi yuklamalar ta'siriga moslashish uchun hamma vaqt ma'lum muddat talab qilinadi. Bunda funksional va tarkibiy o'zgarishlar sodir bo'ladi. Yuklama dinamikasi o'zining izchilligi bilan karakterlanadi. Bunda yuklamani asta-sekin oshirib borishning xilma-xil shakllari: to'g'ri chiziq bo'ylab oshib boruvchi, bosqichma-bosqich oshib boruvchi, to'liqsimon shakllari bo'lishi mumkin.

Yuklamaning to'g'ri chiziqli ortib borishida, yuklama har haftada bir o'lchovda ortib boradi. Asta-sekinlik yuklamaning bir xil me'yorda ortib borishi ham mashg'ulotlar o'rtasidagi katta vaqt bilan ta'minlanadi.

Yuklamaning Bosqichma-bosqich o'sib borishi, mashg'ulotlar davomida birxillashtirish bilan ta'minlanadi. Yuklamaning sakrashi paytida, ya'ni bir bosqichdan ikkinchi bosqichga o'tishida yuklamalar keskin ortadi va sakrashga qadar ular stabillashib boradi.

Yuklamaning to'liqsimon ortishi, talablarni asta-sekin keskin oshirib so'ngra pasaytirib borish bilan karakterlanadi. Bu shakldagi yuklamaning miqdori intensivligi va izchilligi katta bo'ladi.

Jismoniy yuklamalarning to'g'ri chiziqli va bosqichma-bosqich ortib borishi jismoniy tarbiyaning uncha uzoq bo'lmagan jarayonlarida foydalanilsa katta samara beradi. Yuklamaning to'liqsimon ortib borish esa malakali sportchilar tomonidan mashg'ulotlar jarayonlarida ko'plab foydalaniladi.

Jismoniy tarbiya jarayonida o'qituvchilar o'quvchilarni xarakatlarga o'rgatish va jismoniy mashqlar texnikasini egallashda ta'lim uslublari yordamida ta'lim bosqichlari vazifalarini hal etadilar. Maktabda jismoniy mashqlarga o'rgatish jarayoni ta'lim tamoyillari va uslublarining tug'ri tashkil etilishiga bog'liq. Jismoniy tarbiya mashg'ulotlari va darslarida shuni ko'rish mumkinki, mashqlarni ko'p marotaba har xil talablar asosida takrorlash va

mustahkamlash jismoniy mashqlar texnikasini bajarishda hech bir qiyinchilik bo'lmashligini ta'minlaydi. Bu bilan harakat malaka va ko'nikmalari takomillashib boradi. [3]

Jismoniy tarbiya jarayonida faqatgina jismoniy fazilatlar emas, balki axloqiy sifatlar: jamoatchilik, do'stlik, botirlik, qat'iylik, xamkorlik, vatanparvarlik xislatlari ham tarbiyalanib boradi. Shuningdek, talabalarni tartib - intizomga rioya qilish, tashabbuskorlik va faollilik kabi sifatlar ham shakllanadi. Jismoniy tarbiya amaliyotida ta'limning ko'plab turli uslublari va uslubiy shakllari qo'llaniladi.

Tadqiqotlarimiz natijalari shuni ko'rsatdiki, oliy o'quv yurtlari talabalari nazariy darslar va amaliy mashg'ulotlarni og'zaki, ko'rgazmali, amaliy uslublardan foydalanib o'tsalar mashqlarni bajarish va o'zlashtirish davomida o'quvchilar qiynalmasliklari aniqlandi.

Tadqiqotimizda sport mashg'ulotlari jarayonida sport murabbiylari og'zaki uslubdan foydalanib jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida mashqlarni tushuntirish va o'zlashtirish bo'yicha suxbatlar, munozaralar, muhokamalar hamda tahlil etish shakllaridan foydalandilar va bu uslubni bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilariga xam tadbiq yetish maqsadga muvofiq bo'ladi. Tushuntirish uslubi orqali bo'lajak jismoniy tarbiya mutaxassislari mashqning mohiyatini ochib beradi, o'quvchilarda harakat haqida tasavvur xosil qiladi. Tushuntirish davomida o'quvchilar ham mashqlar va harakatlarga oid bo'lgan yangi so'zlarni o'rganib boradilar. Qiyin mashqlarni tushuntirishda esa bolalar diqqatini asosiy maqsadga yo'naltirish kerak. Ko'rinib turibdiki, tushuntirish og'zaki uslubining asosiy shakli xisoblanadi va bo'lajak kadrlar o'rgatishi kerak bo'lgan materiallar haqida o'quvchilar ongida to'la tasavvur xosil qilinadi.

Suhbat savol-javob shaklida o'tkaziladi. Suxbat o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi muammolarning qulay shakli bo'lib, o'rganiladigan o'kuv materiallarini, o'tilgan o'quv materiallari bilan bog'lab bolalar tushunishlari darajasini aniqlashda hamda ularni diqqatini faollashtirish maqsadida foydalaniladi. Suxbat doimo o'z mavzusiga yunaltirilgan va qiziqarli bo'lishi kerak. [4]

Murabbiy buyruq va qarorlar asosida boshqarish va masalalarini hal etish maqsadida foydalanadilar. Buyruqlar bolalarda harakatlarni bajarishda bo'ladigan ta'sir sifatida shakllanadi. Murabbiyning buyruqlari aniq, lo'nda, qisqa bo'lishi bilan birga oxangli bo'lishi kerak.

Jismoniy tarbiyaning og'zaki uslubidan yana bir shakli ko'rsatma va tavsiyalardir. Ular jismoniy mashqlar texnikasini egallashda, xatolarni bartaraf etishda hamda yangi mashqlarni o'zlashtirish davomida berib boriladi.

Ko'rgazmali qurollardan jismoniy tarbiya mashg'ulotlari davomida rasm, jadval, devoriy gazeta, maket, plakat hamda o'qitishning texnik vositalari, ya'ni tag'dimotlar va videofilm kabilardan foydalanish ham ta'lim tarbiya jarayonini samaradorligini oshirishga katta xissa qo'shadi. Mashg'ulot davomida xarakterlar haqida to'g'ri tasavvur xosil qildirish uchun ko'pincha ko'rgazmali qurollardan foydalaniladi, bundan tashqari mashg'ulotdan tashqari vaqtlarda mustaqil ravishda ko'rib chiqish mumkin. Jismoniy tarbiya jarayonida mo'ljalga olish uchun moslamalardan foydalanish juda qulay bo'lib, ma'lum bir balandlikka buyum yoki jism o'rnatilib shuni muljalga olib harakatlar bajariladi. To'pni to'g'ri otish, sakrash, to'pga tegish mashqlari shunday vaziyatda oson o'rganiladi.

Muhokama. Hozirgi zamonaviy axborot vositalari takomillashgan davrda videofilmlardan o'quv jarayonida samarali foydalanish asosiy o'rinni egallamokda. Tajribali murabbiylar rahbarligida o'tkaziladigan dars, trenirovka mashg'ulotlari videotasmalarga yozib olinib shu mavzuga oid mashg'ulotlarda namoyish etilishi mumkin. Shu bilan birga sport turlari buyicha musobaqalarning video yozuvlaridan jismoniy tarbiya mashg'ulotlari jarayonida

samarali foydalanish mumkin. Video yozuvlarning qulayligi har qanday vaziyatni tasmaga tushirish va kerakli jarayonlarni ko'p marotaba takror va sekinlashtirilgan holda ko'rish, muhokama etish imkonini beradi. [2]

Mashqni amalda bajarib ko'rsatish usuli jismoniy tarbiya jarayonida muhim ahamiyatga ega. Ta'lim uslublari ichida eng tushunarli ko'rsatish uslubi hisoblanadi. Ko'rgazmali uslublarda mashqlarni ko'rsatish yetakchi o'rinni egallaydi. Tadqiqotimizda ko'rgazmalilikni qo'llash, xususan ko'rsatish bo'lajak kadrlarni yanada salohiyatini o'sishiga zamin bo'ldi. Ko'rsatish juda samarali bo'lish uchun shug'ullanuvchilar diqqatlarini bir joyga qaratib, ular kuzata olishlari uchun sharoit yaratilishi lozimligini qo'rsatdi. Mashqlar shug'ullanuvchilarga yaxshi ko'rinadigan joyda, bajarilib ko'rsatilishi kerak. Mashqlarni namoyish etishda murabbiy faol sportchi o'quvchilardan foydalanishi mumkin. Bu usul talabalarga ijobiy ta'sir etadi. Mashqlarni bir necha marotaba takrorlab ko'rsatish zarur. Birinchi ko'rsatishda mashq tug'risida umumiy tasavvur berish kerak.

Jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy mahoratini shakllantirish: sonlarda tahlil qilish.

Natija. Jismoniy tarbiya o'qituvchilarining samarali tayyorlanishi turli kasbiy ko'nikmalarni, jumladan, jismoniy tayyorgarligini, o'qituvchilik mahoratini, taktik fikrlash va psixologik chidamlilikni rivojlantirishni talab qiladi. Ushbu tahlil ushbu ko'nikmalarni rivojlantirishda turli yondashuvlarning samaradorligi haqida aniq ma'lumotlarni taqdim etadi.

- Mavjud ilmiy nashrlar tahlili.

- Jismoniy tarbiya kafedralari o'qituvchilari va talabalari bilan so'rovnomalar va suhbatlar.

- Bitiruvchilarning o'quv va kasbiy faoliyati natijalari to'g'risidagi ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish.

Tadqiqot natijalari

1. Jismoniy tarbiya

Jismoniy tarbiya jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasining asosidir.

- Jismoniy tayyorgarlik darajasi: Muntazam sport turlarining joriy etilishi o'quvchilarning jismoniy tayyorgarligi darajasini 25 foizga oshiradi.

- Talaba qoniqishi: 85% talabalar jismoniy tayyorgarlik ularning kasbiy mahoratini oshiradi, deb hisoblaydi.

2. O'qituvchilik mahorati

O'qitish ko'nikmalariga o'qitish metodikasi, talabalar bilan munosabatda bo'lish va o'quv jarayonini boshqarish kiradi.

- Ta'lim usullarini takomillashtirish: 70% o'qituvchilar sport mashg'ulotlari usullarini qo'llash orqali o'quvchilarning o'qitish mahorati 20% ga yaxshilanganligini ta'kidlaydilar.

- Talabalar bilan samarali muloqot: Sport trenerligi usullari bo'yicha o'qitilgan talabalar o'quvchilar bilan muloqot qilishda 15% yaxshi qobiliyatlarini ko'rsatadi.

3. Taktik fikrlash

Taktik fikrlash darslarni rejalashtirish, o'qitish strategiyasini ishlab chiqish va o'zgaruvchan sharoitlarga moslashish uchun zarurdir.

- Darsni rejalashtirish: Taktik rejalashtirish elementlarini joriy etish talabalarning samarali darslarni ishlab chiqish qobiliyatini 30% ga oshiradi.

- O'zgarishlarga moslashish: Talabalarning 60% sport murabbiyligi texnikasi tufayli sinfdagi turli vaziyatlarga yaxshiroq moslashish qobiliyatini namoyish etadi.

4. Psixologik tayyorgarlik

Aqliy tayyorgarlik aqliy mustahkamlikni, stressni boshqarishni va motivatsiyani rivojlantirishni o'z ichiga oladi.

- Aqliy mustahkamlik: Psixologik trening dasturlari o'quvchilarning aqliy mustahkamligini 20% ga oshiradi.

- Stressni boshqarish: Talabalarning 75% ta'kidlashicha, stressni boshqarish bo'yicha treninglar ularga sinfdagi keskin vaziyatlarni engishga yordam beradi.

Ma'lumotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini tayyorlashda sport murabbiyligi usullarini integratsiyalash ularning kasbiy mahoratini sezilarli darajada oshiradi.

Har bir o'quvchi jismoniy mashq bajarish jarayonida xatolarga yo'l qo'yadilar. Bu xatolarni bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilari kuzatib borishi, aniqlashi, tahlil etishi hamda bartaraf etishi bo'yicha uslubiy, amaliy tavsiyalar berishi kerak. Shuning uchun murabbiy jismoniy mashqlarni o'rgatayotganda ularni bajarish texnikasi va unga qo'yiladigan talablarni batafsil tushuntirishlari kerak. Jismoniy mashqni bajarishda sodir bo'ladigan xatoni oldindan aytish va unga e'tibor qaratish kerakligi kayd etiladi. Tadqiqotimiz davomida jismoniy mashqlarni bajarishda yo'l qo'yiladigan xatolar quyidagi hollarda sodir bo'lishi aniqlandi:

1. Yetarli jismoniy tayyorgarlik bo'lmaganda;
2. Mashqlar texnikasini yaxshi o'zlashtirilmaganlarida;
3. Jixoz va buyumlar nosoz bo'lganida;
4. Shug'ullanuvchilarning charchash yoki kasal bo'lgan holatlarida;

Xatolarni bartaraf etish uchun yuqorida ko'rsatilgan holatlarga e'tibor qaratish kerak.

Mashqlarni amalda bajarish uslublari quyidagi variantlardan birini qo'llash tavsiya qilinadi:

1. Mashq namoyish qilinadi, so'ng tushuntiriladi.
2. Mashq tushuntiriladi va namoyish qilinadi.
3. Mashq namoyishi tushuntirish bilan birga bajariladi.

Ta'limning asosiy vazifasi shug'ullanuvchilarda mustahkam harakatlanish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Amaliy uslubni yaxshi tarafi o'quvchilar har bir harakatni amalda bajaradilar, ko'rsatadilar, takrorlaydilar. Bu vazifalarni hal etish uchun o'rganiladigan harakatlarni ko'p martalab takrorlash zarurligini ko'rsatadi.[6]

Xulosa. Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini tayyorlashda sport murabbiyligi texnologiyalaridan foydalanish bu boradagi ta'lim sifatini oshirishda yangi imkoniyatlar ochmoqda. Bu zamonaviy dunyo chaqiriqlariga tayyor bo'lgan, o'quvchilarni sog'lom turmush tarziga, sport va jismoniy tarbiya bilan faol shug'ullanishga undash va undashga qodir mutaxassislarni shakllantirish imkonini beradi.

Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini jismoniy harakatlarni o'rgatishni yangi uslublarini ishlab chiqish va o'quvchilarni jinsi, yoshi hamda funksional holatiga qarab mahsus adaptatsion mexanizmlarini shakllanishi va takomillanishi bilan belgilanadi. Bu mexanizmlar organizmning tinch holati va muskul faoliyati natijasida gomeostazini saqlashga qaratilgan. Shuning uchun bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarini birinchi bosqichdayoq malakali sport murabbiylari bilan ishlashi, bolalarni yoshligidan jismoniy yuklamalarni to'g'ri berib borib ularni kuzatiladigan o'zgarishlarni oldini olish, o'quvchilarning sog'lom va bilimli bo'lib rivojlanishi uchun katta ahamiyatga ega. Hozirgi vaqtda jismoniy mashqlarni takomillashtirish va o'quvchilarda harakat faolligi normasini ishlab chiqish, hozirgi zamon fiziologiyasini eng murakkab muammolaridan hisoblanadi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. 2020-yil 23-sentabr (O'RQ-637 son).
2. Qurbonova N.S. "Jismoniy tarbiyaning nazariy asoslari". O'quv qo'llanma. – Toshkent: 2020. – 104 b
3. Bobomurodov A.E. "Jismoniy tarbiya, sport nazariyasi va uslubiyati" (Jismoniy sifatlarning umumiy tavsifi). O'quv qo'llanma. – Toshkent: 2020. – 157 b.
4. Abdullayev M.J., Radjapov U.R., Muxametov A.M. "Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi" 2-qism. – Toshkent: Turon-iqbol, 2020. – 278 b.
5. Salomov R.S. Sport mashg'ulotning nazariy asoslari – Toshkent., O'quv qo'llanma O'zDJTI, 2005 yil - 238 b.
6. Mahkamdjanov K.M. Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi. – Toshkent: Iqtisod – moliya, 2008. – 300 b.
7. Шарипов, Х. А., & Пирназаров, Ш. М. (2020). Бошланғич синф ўқувчилари жисмоний тарбиясида ўзбек миллий ўйинлардан фойдаланиш усуллари ва педагогик имкониятлари. *Интернаука*, (17-3), 81-82.
8. Бегимкулов, О. Ж. (2019). Вопросы организации сетевого взаимодействия как всей системы непрерывного образования в целом. *Мир педагогики и психологии*, (10), 22-28.
9. Urolovich, B. C. (2024). Using the Game in Teaching Physical Exercises to Primary Class Students. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 3(3), 780-783.
10. Egamberdi, K. (2023). An Integrated Approach to Training Sports Techniques Basketball And School. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 644-653.
11. Esanova, G. (2023). O "ZBEKISTONDA AYOLLAR FUTBOLI TARIXI VA ISTIQBOLLARI." *Science Shine" International scientific journal*, 3(3).
12. Menglimurod o'g'li, E. E. (2024). METHODOLOGICAL ASPECTS OF COMPETENT APPROACH TO DEVELOPING THE CREATIVITY OF STUDENTS IN THE FUTURE PROFESSIONAL PEDAGOGICAL HIERARCHY OF PHYSICAL CULTURE EDUCATION. *Spectrum Journal of Innovation, Reforms and Development*, 24, 57-59.
13. Urolovich, B. C. (2023). Pedagogical Principles of Using Activity and National Games in the Physical Education of Student Girls. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 2(12), 575-579.
14. Egamberdi, K. (2023). Use of Special Exercises in Improving the Special Physical Fitness of Basketball Players. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 2(10), 651-655.
15. Boyboriyevna, E. G. (2023). Developing the Physical Qualities of Young Football Players outside the Class and Preparing them for Competitions. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 257-260.
16. ESHQOBILOV, E. (2023). DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL PEDAGOGICAL CREATIVITY OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS ON THE BASIS OF A COMPETENT APPROACH. *International Bulletin of Engineering and Technology*, 3(3), 201-204.
17. Urolovich, B. C., & Panji ogli, A. S. (2022). JISMONIY MADANIYAT DARSLARINI TASHKIL ETISHDA INNOVATSIYON PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN SAMARALI FOYDALANISH YOLLARI. *World scientific research journal*, 4(2), 126-131.
18. ougli Baxriyev, J. E. (2024). BOXING AS A HEALTH SYSTEM IN PHYSICAL EDUCATION CLASSES AT A UNIVERSITY. *Modern Scientific Research International Scientific Journal*, 2(3), 101-106.

19. Esanova, G. (2024). YUQORI NATIJALARNI TA'MINLASH UCHUN SPORT MAKTABLARIDA SPORTCHILARNING AXLOQIY MADANIYATINI SHAKILLANTIRISH. *Журнал Педагогика и психологии в современном образовании*, 166-169.
20. Эшкobilов, Э. (2024). KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV ASOSIDA BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA O'QITUVCHISINING KASBIY-PEDAGOGIK IJODKORLIKNI RIVOJLANTIRISH METODIKASI. *Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences.*, 4(1).
21. Erkin o'g'li, B. J. GENERAL AND SPECIAL PHYSICAL FITNESS OF BOXER ATHLETES. *Academicia Globe: Inderscience Research*, 178.
22. Zarina, R. (2023). PATRIOTIC EDUCATION OF DISABLED STUDENTS THROUGH PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 304-307.
23. Tashmamat, A. (2023). Methods of Using Non-Traditional Means in the Training of Wrestlers. *Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education*, 2(4), 133-136.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ S/4(4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).